

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Красимира Павлова Йончева, дфн

Медицински Университет – София, Фармацевтичен факултет,
Катедра „Технология на лекарствените средства с биофармация”

Член на научно жури, назначено със Заповед № Р-109-68/28.01.2026 г. на Ректора на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна във връзка с процедура за заемане на академичната длъжност „Професор”, област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.3. „Фармация” по научна специалност „Технология на лекарствените форми и биофармация” към катедра „Фармацевтични технологии” във Факултет по фармация на Медицински университет - Варна. Конкурсът е обявен в ДВ, бр. 102 от 28.11.2025 г.

Единствен кандидат по конкурса е доц. Величка Йорданова Андонова, дф от катедра „Фармацевтични технологии” на Факултет по фармация при МУ-Варна.

Квалификация и преподавателска дейност на кандидата

Величка Йорданова Андонова завършва висше образование с квалификация „Магистър” през 1996 г. във Фармацевтичен факултет при Медицински Университет-София. Започва преподавателската си кариера като асистент в катедра „Фармацевтични науки” при Медицински университет – Пловдив през 2005 г., а от 2014 г. е главен асистент в същата катедра. През 2018 г. спечелва конкурс и заема академичната длъжност „Доцент” по специалност „Технология на лекарствените форми и биофармация” в катедра „Фармацевтични технологии” при МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна. През 2014 г. защитава докторска дисертация на тема „Наночастици с индометацин – лекарство-освобождаващи системи за приложение в очите” по научна специалност „Технология на лекарствените форми и биофармация” и придобива образователната и научна степен „Доктор”. Величка Андонова е провела следдипломно обучение и е придобила специалност по „Технология на лекарствата с биофармация” през 2012 г. В периода 29.06.2020 г. – 25.06.2024 г. е Зам.-декан „Учебна дейност, акредитация и качество”, Факултет „Фармация” при МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна, а към настоящия момент е ръководител на катедра „Фармацевтични технологии” във Факултет по фармация при МУ-Варна.

Важно е да се отбележи, че доц. Андонова е преминала следните допълнителни курсове на обучение:

- „Педагогическа компетентност” (I ниво) в МУ-Варна през 2022 г.
- „Оценка на безопасност на козметичните продукти” в МУ-Варна през 2023 г.
- „Иновативни образователни технологии” в рамките на Национална програма „Дигитална квалификация” през 2024 г.
- „Дизайн на научни изследвания и статистически анализи” в МУ-Варна през 2024 г.

Доц. Андонова участва в преподаването по дисциплините „Технология на лекарствените форми”, „Биофармация и фармакокинетика” и „Радиофармация”, както и в обучението по специалностите „Козметология”, „Трансфер на технологии и иновации във фармацията”, „Изкуствен интелект в здравеопазването” и „Изкуствен интелект в биомедицината”. Учебната натовареност на доц. Андонова през последните 4 г. е 1634

учебни часа. Участва като лектор и в продължаващи обучения на Български фармацевтичен съюз. Под нейно ръководство са разработили магистърски тези 2 дипломанти от специалност „Козметология“, 2 от специалност „Изкуствен интелект в здравеопазването“ и 1 от специалност „Изкуствен интелект в биомедицината“. Към момента, 3 докторанти са защитили успешно дисертационни трудове под ръководството на доц. Андонова, а нови 7 са зачислени и провеждат докторантското си обучение.

Доц. Андонова притежава богат експертен опит:

- Член на Експертния съвет по реклама на лекарствени продукти, ИАЛ (2018 - 2020 г.);

- Член на Висшия съвет по фармация със заповед № РД-02-360/06.12.2023 г. на Министъра на здравеопазването;

- Член на Постоянната комисия по здравеопазване и спорт към НАОА от 2024 г.;

- Член на Програмния съвет за специалност „Фармация“ при Факултет „Фармация“, МУ-Варна;

- Председател на Програмния съвет за специалност от нерегулираните професии „Козметология“ при Факултет „Фармация“, МУ-Варна (2021 -2025 г.);

- Член на Програмния съвет за специалност „Трансфер на технологии и иновации във фармацията“ при Факултет „Фармация“, МУ-Варна (2021 - 2025 г.);

- Член на Програмния съвет за специалност „Изкуствен интелект в здравеопазването“, МУ-Варна;

- Член на Програмния съвет за специалност „Изкуствен интелект в биомедицината“, МУ-Варна;

- 24 участия като член на научни журита за присъждане на научни степени и заемане на академични длъжности.

Доц. Андонова членува в European Federation for Pharmaceutical Sciences (EUFEPS), Българско научно дружество по фармация и Съюз на учените - Варна.

Оценка на наукометричните показатели

Оценката на наукометричните показатели включва:

- **показатели от група „А“** – кандидатката е защитила дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“ през 2014 г. (50 т.);

- **показатели от група „В“ (по показател „В4“)** – кандидатката е представила 10 публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, като 4 от тях са с IF. Общият брой точки е 165.81, което напълно покрива изискуемите 100 т. съгласно Правилник за развитието на академичния състав в МУ-Варна.

- **показатели от група „Г“** – представени са общо 20 публикации (извън публикациите за ОНС „Доктор“ и академична длъжност „Главен асистент“), 17 от тях по показател „Г7“ (в списания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация) и 3 по показател „Г8“. Изискването статиите по показател „Г7“ да възлизат на минимум 100 т. е изпълнено – точките са 218.72. Литературните обзори са 8, с което е спазено изискването за не повече от 40 % обзорни статии. Статиите с импакт фактор са 17, което надвишава изискуемия брой (8 статии). Общият брой точки от представените публикации е 242.22, което изпълнява изискуемите 200 т. в Правилника за развитието на академичния състав в МУ-Варна.

Извън минималните наукометрични изисквания са представени още три статии с IF. Общият импакт фактор за цялата научна продукция на доц. Андонова след заемане на АД „Доцент“ е 93.1.

Научната активност на доц. Андонова е представена и чрез нейното участие в 55 научни форума, от които 12 международни и 43 национални.

- **показатели от група „Д“** – представена е справка за 30 цитирания на публикациите в издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, което изпълнява изискването съгласно Правилника за развитието на академичния състав в МУ-Варна. Общият брой точки възлиза на 450 т., с което е спазено изискването за 300 т. по този показател.

- **показатели от група „Е“**

По показател “E14” – под ръководството на доц. Андонова са защитили 3 докторанти (80 т.), което изпълнява изискването на Правилника (80 т.).

По показател “E15” – кандидатката притежава специалност по „Технология на лекарствата с биофармация” от 2012 г. (40 т.)

По показатели “E16” и “E18” – кандидатката е участвала в 1 национален проект (15 т.) и е била ръководител на 2 национални проекта, финансирани от Фонд „Наука“ при Медицински Университет – Варна (60 т.).

По показател “E21” – кандидатката е съавтор в 5 университетски учебни пособия (27.33 т.), с което превишава изискването за 1 учебник или пособие.

По показател “E22” – кандидатката е представила справка за ръководство на 2 специализанти (30 т.)

Общият брой точки на кандидатката по тази група показатели е 252.33 т., което преизпълнява изискването за 100 т.

Общият брой точки, с които кандидатката участва в конкурса за заемане на академична длъжност „Професор“ в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.3 „Фармация“ е 1160.36, с което се изпълняват минималните национални изисквания съгласно ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ (550 т.), както и изискванията в Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Варна (750 т.).

Оценка на научните приноси

Научните приноси на трудовете на доц. Андонова са изключително актуални и са в приоритетни области за фармацевтичната наука. Приносите могат да бъдат обособени в следните основни направления:

- *Включване на биологично активни вещества от природен произход в лекарствени форми за дермално приложение и козметични продукти*

Изследванията в това направление са с голяма практическа значимост и включват разработване на иновативни лекарствени форми като бигел с екстракт от жълт кантарион за заздравяване на порезни рани и мицеларен разтвор на α -бизаболол с почистващо и антимикробно действие за хигиена на кожата на лицето.

- *Наноразмерни лекарстводоставящи системи*

По това направление са разработени липид-базирани наноразмерни лекарстводоставящи системи, съдържащи богат на хиперфорин екстракт от жълт кантарион. Включването на екстракта в оптимизирани като състав липидни наноразмерни системи повишава неговата фотостабилност, както и ранозаздравяващия му ефект. По това направление са разработени сребърни наночастици посредством щадящ „зелен“ метод от *Camellia sinensis* (зелен чай), които впоследствие са конюгирани успешно с хлорхексидин. От практическа гледна точка резултатите са много важни, тъй като конюгирането води до потенциране на ефектите на единичните компоненти срещу *S. aureus* и *C. albicans* и синергизъм срещу *E. coli*.

- *Назално и оромукозно лекарство доставяне*

Изследванията със сребърните наноразмерни конюгати са продължени чрез тяхното формулиране в *in situ* терможелиращ носител за назално доставяне, съставен от полоксамер и хипромелоза. Разработената назална лекарствена форма се характеризира с лесно впръскване, ефективно желиране при 31.9 °C и потенциал за приложение като защитен назален спрей срещу респираторни инфекции.

- *Осигуряване на физичната стабилност и реологичните характеристики на течни и полутвърди лекарствени форми*

В това направление е създадена течна лекаствена форма с нитрофурантоин, съдържаща ксантанова гума и натриева карбоксиметилцелулоза. Лекарствената форма осигурява химична стабилност на активното вещество, маскиране на горчивия вкус и подходяща микробиологична стабилност (30 дни от датата на приготвяне при 4°C), което я прави подходяща за екстемпорални предписания за възрастово специфични групи. Голям интерес представлява и разработената двойно самоемулгираща се лекарство доставяща система с включен натриев алендронат.

- *Биологично активни вещества от аквакултури*

Приносът на тези изследвания се състои в разработения „зелен“ метод на екстракция на фикоцианин от *Arthrospira platensis*, който да се използва за хранителни, козметични и биомедицински цели. Проведените *in silico* изследвания са показали, че включването му в стомашно-устойчиви лекарствени форми би довело до отлична чревна абсорбция и потенциални терапевтични ползи (напр. противовъзпалителна активност, невропротекция и имуномодулация).

Заклучение

Въз основа на представените по конкурса документи считам, че кандидатката напълно отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ съгласно ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Варна. Заявявам положителната си оценка за избора на доц. Величка Андонова, дф за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ по специалност „Технология на лекарствените форми и биофармация“ в професионално направление 7.3 „Фармация“ за нуждите на преподаванията в катедра „Фармацевтични технологии“ на Факултет по фармация при МУ-Варна.

София

19.03.2026

Изготвил рецензията:

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

Проф. Красимира Йончева, дфн